

Довідка

**про стан роботи з патріотичного
виховання дітей старшого та середнього
дошкільного віку**

від 28.02.2023 р.

Згідно річного плану навчально-виховної роботи нами, завідуючою ШДНЗ № 3 Чечун Т.А., вихователем-методистом Ясюк І.К. з 13.02.2023р. по 25.02.2023 року проводилась тематична перевірка роботи з патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку.

Відповідаючи на вимоги часу, запити суспільства, у контексті громадянського виховання особистості педагоги ДНЗ здійснюють виховання в дітях патріотизму. Це досягається активізацією емоційної сфери дошкільника на основі широкої поінформованості про історію, традиції, культуру рідної країни.

У ході вивчення стану роботи були проведені спостереження за дітьми під час занять, ігрової діяльності та інших режимних моментів, бесіди з дітьми, аналізувалось методичне забезпечення, організація роботи з дітьми та сформовані у дітей знання.

Педагоги середнього дошкільного віку Безменова І.А., Карабут С.П., Скрипка Н.В., Педенко В.Г., старшого дошкільного віку Конюхова Н.В., Дегтяр Л.М., Воронцова Л.В., Васильченко Л.І., Мовчан Н.А. будують доброзичливі, теплі, приязні стосунки з дітьми, що базуються на довірі один до одного, взаємоповазі. У своїй роботі вони використовують особистісно-орієнтований підхід до дітей, інтерактивні методи і прийоми. Педагоги ознайомлені з матеріалами «Концепції національно-патріотичного виховання» (наказ МОН України від 16.06.2015р. № 641), де чітко окреслено основні засади, цілі, напрямки, зміст, форми та методи національно-патріотичного виховання, які цілеспрямовано та ефективно забезпечують процес розвитку і формування громадянина, тобто особистості, в якій гармонійно поєднується високі моральні чесноти: громадянська зрілість, патріотизм, почуття обов'язку та відповідальності перед суспільством, Батьківщиною, формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації.

З метою проведення змістовної роботи з дітьми в групах старшого та середнього дошкільного віку, створено відповідні умови: належне розвивальне середовище (іграшки, обладнання) і посібники (демонстраційний і роздатковий матеріал). Оформлені етнографічні осередки, де діти знайомляться з українським національним одягом, державними та народними символами України, виробами народних промислів тощо. Етнографічні осередки мають естетичний вигляд, елементи їх яскраві, доступні для дітей. Завдання щодо організації роботи з патріотичного виховання педагоги вирішують комплексно у різних видах діяльності: заняття, бесіди, ігри, індивідуальне спілкування, моральні ситуації, читання художніх творів тощо.

Для повноцінного патріотичного виховання вихователі старшого дошкільного віку використовують різноманітні методи і форми роботи з урахуванням вікового світосприйняття дітей: розповіді вихователя; використання творів художньої літератури; показ народних іграшок, виробів народних майстрів, предметів побуту тощо; розглядання ілюстративного матеріалу (картин природи, історичних пам'яток тощо); знайомство з творчістю видатних поетів, художників, композиторів тощо; ігрові заочні екскурсії-подорожі; узагальнюючі заняття, що підсумовують знання дітей про нашу країну. Діти старшого дошкільного віку знають багато віршів про нашу Батьківщину, називають їх авторів.

Патріотичні почуття дітей дошкільного віку засновуються на інтересі до найближчого соціального, природного і культурного оточення (сім'ї, батьківського дому, рідного міста, країни,

традицій та звичаїв свого народу). Тому позитивне ставлення до світу закладається на основі виховання любові та поваги до найрідніших людей (мами, тата, бабусь, дідусів, братів, сестер), усвідомлення тісного взаємозв'язку між поколіннями. Тож вихователі середнього дошкільного віку Безменова І.А., Карабут С.П., Скрипка Н.В., Педенко В.Г., старшого дошкільного віку Конюхова Н.В., Дегтяр Л.М., Воронцова Л.В., Васильченко Л.І., Мовчан Н.А. приділяють увагу формуванню у дошкільників дієвих емпатійних проявів щодо близьких, адже мало розуміти, що таке доброта, турбота, вдячність, взаємодопомога - необхідно проявляти ці почуття у повсякденні, цінувати членів своєї сім'ї й теплоту рідної домівки. Діти старшого дошкільного віку мають знання про те, що життя сім'ї залежить від ставлення її членів до своїх обов'язків. У них сформовані знання про те, що діти повинні виявляти повагу до старших, допомагати дорослим у веденні господарства.

Вихователі середнього дошкільного віку Безменова І.А., Карабут С.П., Скрипка Н.В., Педенко В.Г., старшого дошкільного віку Конюхова Н.В., Дегтяр Л.М., Воронцова Л.В., Васильченко Л.І., Мовчан Н.А. ознайомлюють дітей із державною символікою України (прапор, герб, гімн). Діти добре знають державні символи України, Цікавою і корисною для дітей є інформація про людей, які прославили нашу країну (художників, композиторів, письменників, винахідників, учених, мандрівників, лікарів, спортсменів) та характерні риси українського народу взагалі (миролюбність, доброзичливість, гостинність, працелюбність, творчість, мудрість тощо). Так діти знайомі з такими видатними українцями як Т.Шевченко, Л.Українка, В. Сосюра, С. Корольов, Амосов, К.Шульженко, Сковорода, С. Бубка тощо.

Патріотичне виховання передбачає також ознайомлення дітей дошкільного віку з природою рідного краю. Вихователі старшого дошкільного віку роблять акцент на красі, розмаїтті, багатстві та особливостях природного довкілля нашої країни, виховуючи любов до нього. У дошкільників старших груп «Барвінок», «Гномики», «Промінчики» сформовані знання про Україну як велику державу, в якій є гори (Карпати, Кримські гори), моря (Чорне, Азовське), річки (найбільша – Дніпро), багато міст і сіл, столицю (головне місто) України – місто Київ, місцезнаходження на карті Києва. Діти називають найбільш відомі міста України. Діти мають уявлення про те, які тварини живуть в наших лісах, які ростуть дерева, за яким деревом можна відразу визначити Україну („Без верби і калини нема України”), які квіти цвітуть на українських полях і луках (кульбабки, волошки, маки).

Гартування маленького патріота в старших групах відбувається шляхом формування уявлень про назву рідного міста, знайомих вулиць, площ, про визначні місця, про відомих людей нашого краю. Діти старшого дошкільного віку знають назву нашого міста, вихователі знайомлять дітей з виникненням цієї назви, діти називають найбільш знайомі вулиці міста, визначні міста, промислові підприємства, парки, пам'ятки міста.

Особливу увагу приділяють педагоги одному з важливих напрямків патріотичного виховання – це прилучення дітей до народознавства — вивчення культури, звичаїв рідного народу шляхом ознайомлення з характерними ознаками побуту українців (житло, одяг, предмети побуту, народна іграшка), народних ремесел (гончарство, вишивка), народних символів України (верба і калина, вінок, рушник). Діти старшого дошкільного віку груп «Барвінок», «Гномики», «Промінчики» розуміють значення народних традицій, шанують народну мудрість. У дітей формується повага до оберегів української родини: батьківської оселі, хліба, рушників, вишиванок. Діти знають українські народні казки, пісні, деякі легенди, приказки, прислів'їв, традиційні страви української кухні.

Вихователі ДНЗ розуміють, що у формуванні патріотично налаштованої особистості вагомою є роль народних традицій та обрядів: вони привертають увагу дошкільників до цінностей предків, створюють позитивний настрій, розкривають основи правомірної поведінки, навчають проявляти толерантність щодо всього живого. Так в процесі ознайомлення з традиціями і звичаями емоційний досвід дітей збагачується новими враженнями, розширюється коло їхніх знань про довкілля, зокрема про близьких людей та свою малу Батьківщину.

Залучення дітей до підготовки і відзначення свят народного календаря пробуджує в них любов до рідної землі, повагу до людей праці, інтерес до історії своєї країни. Саме в цю роботу вносять свій вклад музичні керівники Якименко І.Б., Косенко С.І. Виховання любові до Батьківщини, гордості за свою країну поєднується із формуванням доброзичливого ставлення один до одного.

Ефективність розв'язання завдань патріотичного виховання залежить від налагодженості тісної взаємодії між педагогами і батьками. Наразі просвітницька робота з сім'ями вихованців проводиться у дистанційному форматі: вихователі виставляють у вайбер-групах консультації, рекомендації з національно-патріотичного виховання дітей. Коли маємо таку можливість залучаємо дітей залучаємо батьків до проведення інших форм роботи: свят, розваг, виховних заходів.

Однак, в ході тематичного вивчення виявлено, що вихователі планують дуже великий об'єм інформації для дітей на комплексних заняттях, недостатньо демонстраційного матеріалу для висвітлення питання про рідний край, вихователями недостатньо приділяється уваги екскурсіям в музеї, вулицями рідного міста, більшість дітей при визначенні герба вживають слово тризуб, вихователі незавжди звертають увагу на вживання дітьми російських слів, діти невпевнено знають та називають столицю України, плутають її з назвою рідного міста.

Виходячи з вищезазначеного, пропонуємо:

1. Вихователям середнього дошкільного віку Безменова І.А., Карабут С.П., Скрипка Н.В., Педенко В.Г. та старшого дошкільного віку Конюхова Н.В., Дегтяр Л.М., Воронцова Л.В., Васильченко Л.І., Мовчан Н.А.

1.1. Систематично проводити роботу по ознайомленню дошкільників з українськими традиціями і звичаями, з творами класиків та сучасних авторів української літератури. Залучати батьків до проведення свят, розваг, занять.

1.2. Постійно поповнювати демонстраційний та роздатковий матеріал з патріотичного виховання, а саме по ознайомленню дітей з рідним краєм.

1.3. В перспективному плані планувати роботу з патріотичного виховання на два тижня.

1.4. Запланувати екскурсії до краєзнавчого музею та музею М.Кожедуба.

1.5. Постійно звертати увагу на правильність вживання української мови.

1.6. Пояснити дітям, що державний символ – це герб, на якому зображений тризуб.

1.7. Акцентувати увагу на назві столиці України місті Києві.